

RELIGIONERNA I VÄRLDEN

Spelkort för låg- och högstadiet

FINSKA¹⁸⁵⁹
MISSIONSSÄLLSKAPET

Inledning

När samhället blir mera mångkulturellt ökar också behovet av en ny praktisk typ av religionsdialog och diskussion och också kännedom om den egna bakgrunden.

I läroböckerna finns information om olika religioner, deras tänkande och seder.

De här spelkorterna är gjorda för att stöda undervisningen och främja fria diskussioner kring teman om religionsdialog under spelets gång. Spelet kan spelas enligt dessa instruktioner - eller på något annat sätt. Om korten kan hjälpa till i samtalet så fyller de sitt syfte!

Korten

I VARJE HELHET FINNS

1. En helig plats som hör till religionen: kyrka, tempel osv.
2. Ett heligt föremål som hör till religionen
3. En fest som hör till religionen
4. Hur man ber
5. Den gyllene regeln eller ett motsvarande talesätt.

KORTENS BILDER

- **Kristendom**, ljusgrön: kyrka, Bibeln, jul, bön, den gyllene regeln
- **Judendomen**, lila: synagoga, Menorah (sjuarmad ljusstake), channukka, bön, gyllene regeln
- **Islam**, vispgrötsröd: moské, Koranen, Id al Fitr-fest, bön, gyllene regeln
- **Buddhismen**, orange: tempel, Buddha-staty, Vesak-fest, meditation, gyllene regeln
- **Hinduismen**, turkos: tempel, staty av guden Shiva, Holi-fest, bedjare vid Ganges-floden, gyllene regeln

Fester

CHANNUKA är en judisk högtid som firas i november-januari. Den varar i åtta dagar. Det firas till minne av ett oljemirakel som skedde under återinvigningen av templet efter det mackabéiska upproret (165 f Kr). Det fanns bara lite olja kvar, men den räckte i 8 dagar. Därför tänder man ett ljus i hemmen den första kvällen av Chanukkah, två ljus den andra kvällen och så vidare. Under Chanukka dyker det upp läckra Chanukka-munkar i det ena bageriet efter det andra.

ID AL-FITR är en islamisk högtid som firas när fastemånaden Ramadan är slut. Festen är tre dagar lång och när den börjar bestäms av den islamiska kalendern. Till festtraditionen kan till exempel höra att skaffa nya kläder, gå på besök och ge presenter till släkt och vänner, speciellt till barnen.

HOLI är den hinduiska färgfestivalen. Holi firas varje vår under två dagar i mars eller början av april enligt den gregorianska kalendern. Till den första dagen hör det till att bränna stora brasor och på den andra dagen kastar människor färgpulver eller färglösning på varandra. Senare på kvällen fortsätter festen i hemmen, dit man bjuder in varandra. Holi är en dag av allmän galenskap där bus och spratt är tillåtna. Utifrån beskrivningar som finns i gammal tempelkonst är Holi den äldsta av de hinduiska högtiderna. Festen firas också ofta i länder där det bor många indiska invandrare.

VESAK är en buddhistisk fest som firas speciellt i länderna i Sydostasien för att fira Buddhas födelse och upplysning. I Vesak-firandet finns det många traditioner, seder och vad man betonar varierar enligt dem.

JUL är en kristen högtid som firas till minne av att Jesus föddes. Julens betydelse betonas av att man firar den i flera dagar. Traditionellt tystnar Finland på julafton klockan 12:00, då man utlyser julfreden i Åbo. Familjer samlas vanligtvis i hemmen, man klär en julgran, äter julmat och ger presenter. Firande börjar i kyrkor redan på julafton. Julnattsmässorna som firas under natten för Jesu födelse, 25 december, är i många kristna kyrkor julens höjdpunkt.

Idéer på hur man kan använda korten

SAMLA EN SERIE

- Syftet med spelet är att samla alla korten från en religion
- Varje enhet består av fem kort. De föreställer en helig byggnad, ett heligt föremål, en fest, bön och på ett av korten är den gyllene regeln skriven, så som den uttrycks i den ifrågavande religionen.
- Man delar ut fem kort åt alla och de återstående korten sätts i en hög på mitten. Om det är flera än 3 spelare, används två kortlekar. Turvis tar man ett kort och sätter bort ett av de egna. De borttagna korten placeras med bildsidan uppåt i en ny hög. Den spelare som är i tur kan välja om hen tar ett kort från den första högen eller det kort som föregående spelare har satt i högen med bildsidan uppåt (man får bara lyfta det översta).

"GALNA FAMILJER"

- 3–6 spelare
- Bekanta er först med bilderna på korten, så att var och en vet, vad är bönekort, festkort och så vidare.
- Kortet delas ut till spelarna. Det gör inget fast det inte blir helt jämt. Spelturen går medsols. Den som är i tur frågar efter ett specifikt kort och frågar till exempel "Sanna, har du kortet med kristendomens heliga plats? Om Sanna har den, ger hon kortet till den som har begärt kortet. Efter det flyttar turen till nästa. Om den man frågar inte har kortet går turen vidare till nästa. Den som först har lyckats samla ihop alla sina kort från en religion har vunnit.

GRUPPARBETE (informationssökning)

- Eleverna delas in i fem grupper och åt varje grupp ger man ett eller två kort (beror på elevmängden)
  - Sök fakta på nätet och svara på frågor både utifrån den information du får och egen erfarenhet.
1. Platskort: Till vilken religion hör den här platsen? Vad finns på kortet? Kan man besöka andra religioners heliga platser? På vilka religiösa platser eller byggnader har jag varit eller var och vad har jag sett? Finns det religiösa platser i Finland? Varför är platser viktiga? Vad gör man i dem? -> Gruppen presenterar de heliga platserna för varandra
  2. Föremål: Sök fakta på nätet. Vad är det för föremål på kortet och till vilken religion hör det? Hur används det/ vad är dess betydelse? Har du sett religiösa föremål? Var finns föremålen: i hemmen,

- i templen, mm? Varför är föremålet viktigt?
3. Fester: Vad är det för fest, hur firas den och varför? Vad äter man på den här festen? Varför är religiösa fester viktiga? Har du deltagit i någon religiös fest? Känner du till några andra av de här religionernas fester? Kunde man fira olika religioners fester också i skolan?
    - En del av festerna hör till människans levnadsbana/ålder.
    - En del av festerna hör till årets gång eller till någon religiös händelse/ helig person.
  4. Bönekorten: vad finns det för skillnader och likheter i sätten att be? Kan personer från olika religioner be tillsammans, hur då? Om de inte kan be tillsammans, varför? Är bön något offentligt eller privat?
  5. Den gyllene regeln: Vad är gemensamt och vad är olika i de olika religionernas talesätt? Vad känns bekant?
  6. Sök efter exempel på länder på nätet där det finns många utövare av den här religionen.

BERÄTTA OM KORTEN

- Fungerar som repetition efter en lektion om världsreligionerna.
- Alla kort placeras på bordet. Var och en får välja det kort som de helst berättar något om. (Berätta vad du vet om den religion som kortet tillhör och vad som finns på kortet.) Om eleven inte vet så mycket om vad som finns på kortet, kan läraren ställa frågor och alla får svara. På så sätt går man igenom alla valda kort.

BINGO

- Fungerar som repetition efter en lektion om världsreligionerna.
- Alla har en kortlek. Placera korten blandade i 5 x 5 korts rader med kortsidan uppåt.
- Läraren fungerar som bingovärd. När läraren säger ett kort som finns i elevens rader, vänder eleven på kortet: "Sväng en bedjande muslim, sväng en hinduisk fest..."
- Bingo får den som först har 5 i rad antingen vågrätt, lodrätt eller diagonalt.
- Det går också att spela med färre antal kort till exempel 3 x 3.

KONST

- Alla väljer ett kort och ritar sen en bakgrund kring det på så sätt att kortet blir en del av en helhet.

DISKUSSION

- Vad allt finns det på de här bilderna?
- Vad har det här att göra med ett barns liv?
- Vad är likadant och vad är annorlunda inom religionerna?
- Har du någon gång varit i någon av de här byggnaderna?

- Vad är det som gör en byggnad helig?
- I en hurudan byggnad trivs jag?
- Hurudan fest har du varit med på?
- Har du varit med på någon annan fest än de som hör till din egen religion? Kunde du tänka dig att vara med?
- Är din egen bakgrund viktig?

VILKET KORT FÖRSVANN

- Spelas i grupp. En tar bort ett kort utan att de andra ser, vilket fattas? Kan spelas med färre kort i början.

KLASSIFICERA

- Undersök korten parvis. Sätt dem i olika grupper. Hurudana grupper blev det? (enligt religionerna, kort med samma motiv, heliga byggnader, föremål, fester, annat)

MEMORY

- Med två kortlekar: sök par
- Men en kortlek: 2 kort från samma religion

RITA OCH GISSA

- När korten har blivit bekanta kan man spela det här spelet.

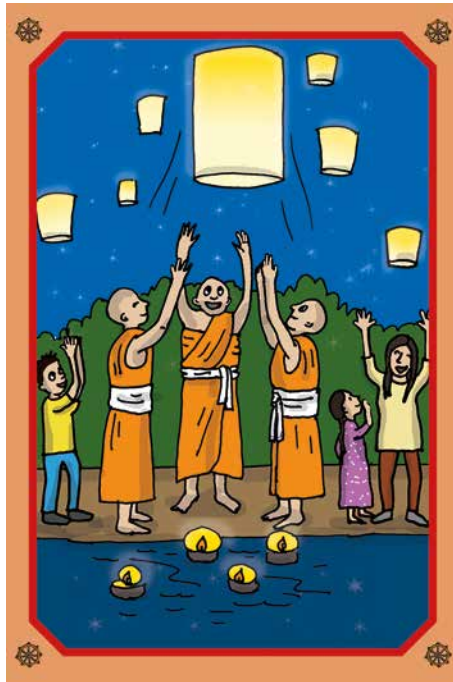
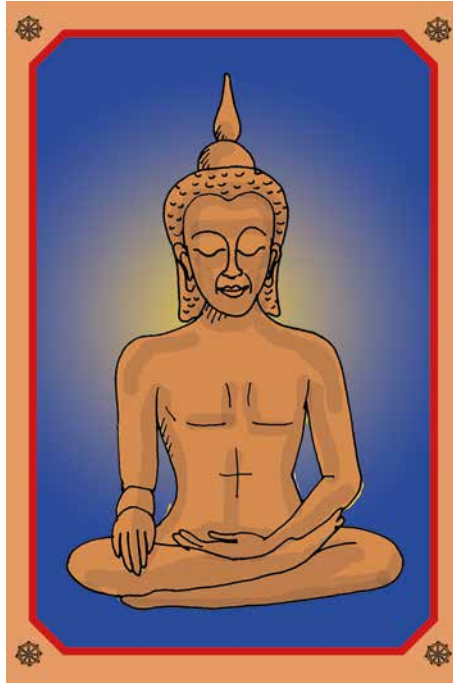
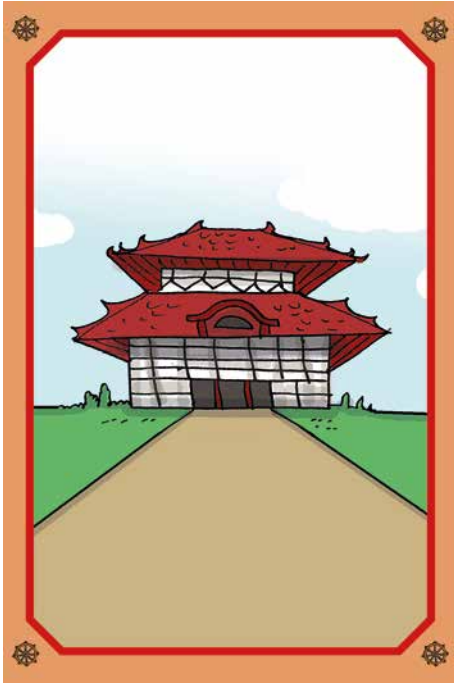
BERÄTTA OM KORTEN

- En i gången lyfter ett kort från den egna religionens kort och berättar hur den påverkar livet och omgivningen.

ALIAS – ordförklaringsspel i par

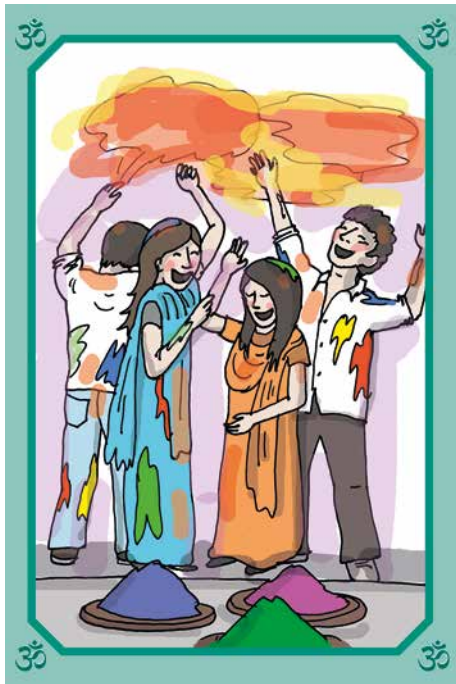
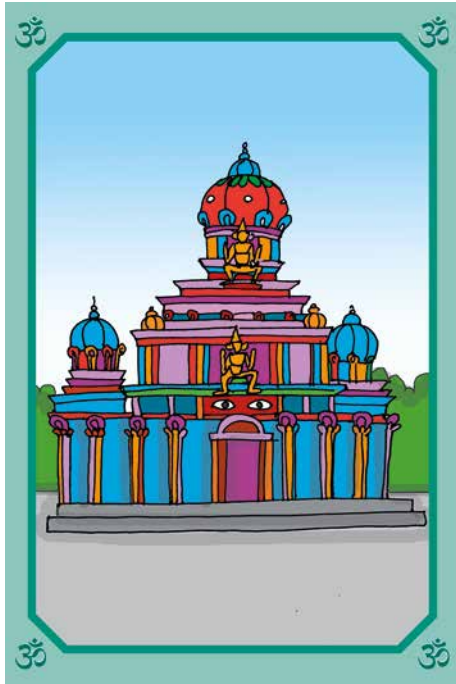
KORT BUDDHISM

Skada inte
andra med
det som
skadar Dig

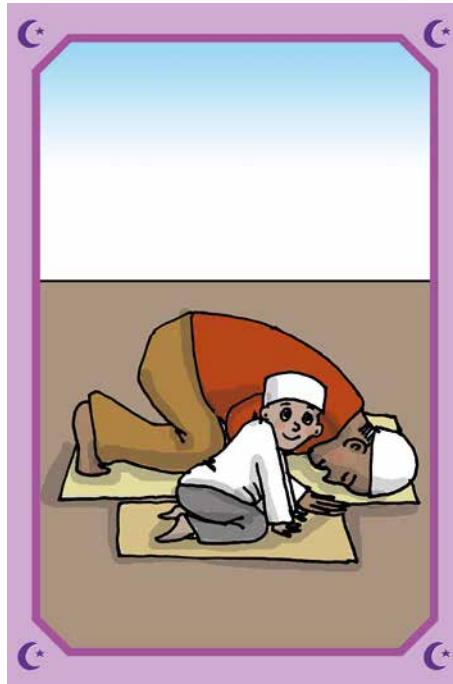
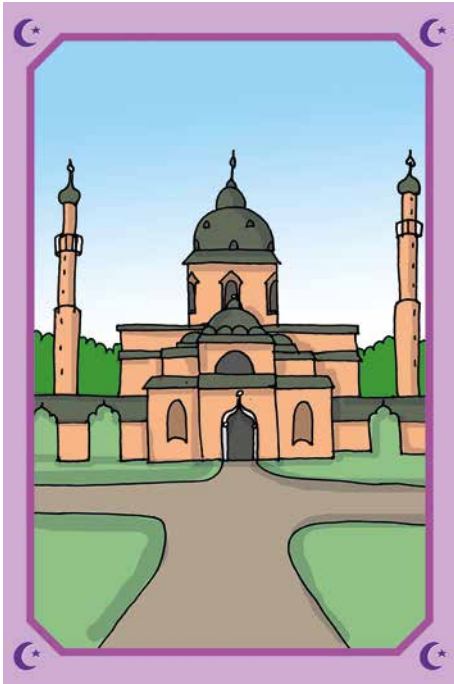

KORT HINDUISM

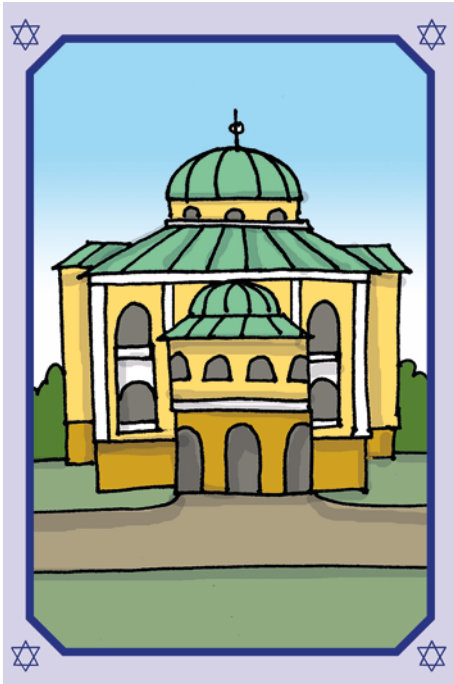
Gör inte mot
andra sådant
som gör dig
själv lidande

KORT ISLAM

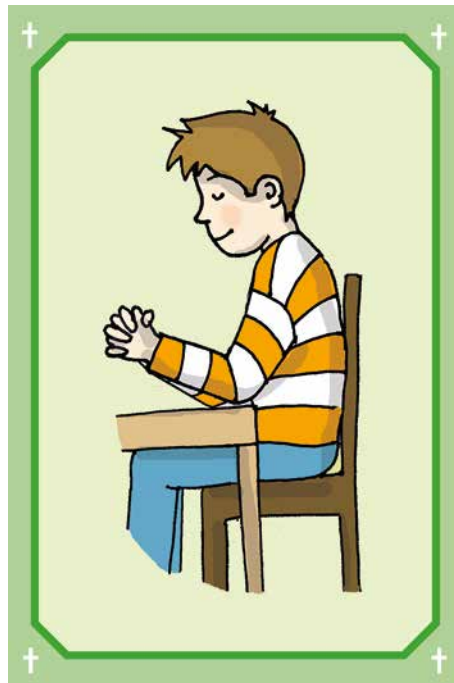
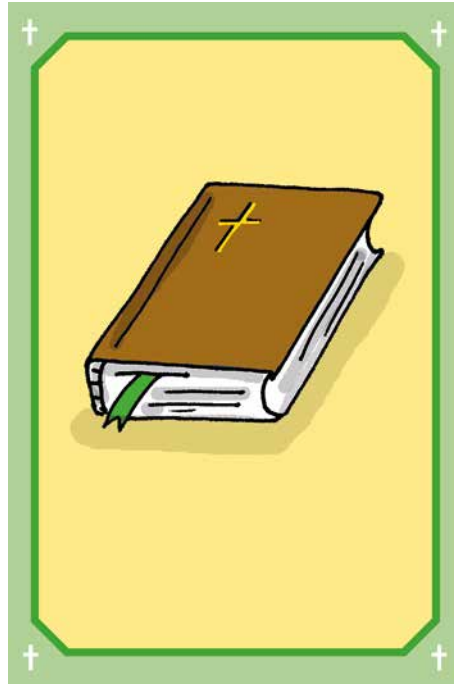
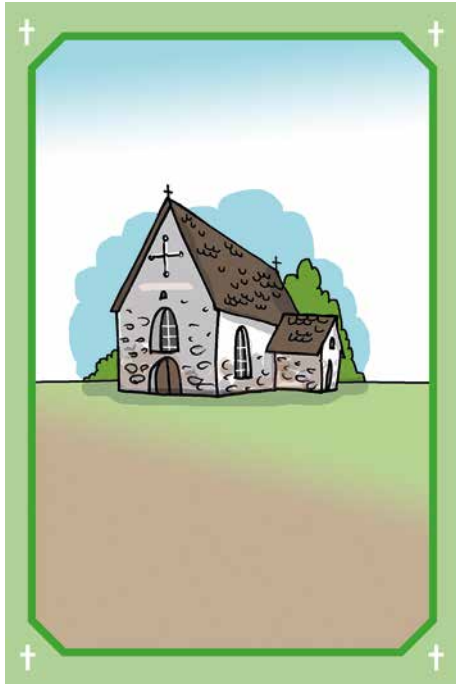
Ingen av Er
är troende förrän
han önskar
detsamma för sin
medmänniskas
räkning, som
för sin egen

KORT JUDENDOM

Gör inte det
 mot någon
 annan det som
 du inte vill att
 någon ska göra
 mot dig.

KORT KRISTENDOM

Allt vad ni vill
att människor
ska göra er,
det ska ni också
göra mot dem!